

GOL KOMMUNE

Krav til gjennomføring av vinterdrift kommunale veier

Innhold

1. Innledning	2
2. Mål.....	2
3. Generelle bestemmelser	2
3.1. GPS-registering.....	2
3.2. Miljø.....	2
3.3. Lønns- og prisstigning.....	2
3.4. Lønns- og arbeidsvilkår.....	2
3.5. Brudd på krav til gjennomføring/ kontraktsvilkår	3
3.6. Forholdet til privat eiendom	3
3.7. Erstatninger for skader påført grunnet brøyting.....	4
3.8. Hensyn til omgivelsene.....	4
3.9. Krav til aktsomhet under utførelse av arbeidsoppgaver.....	4
3.10. Åpning/lukking av bommer og grunder.....	5
3.11. Kapasitet, beredskap og maskiner	5
4. Kjøreveier og plasser	5
4.1. Generelt.....	5
4.1.1. Sone 6 Sentrum	5
4.2. Brøyting	6
4.2.1. Sone 6 Sentrum	6
4.3. Strøing	7
4.4. Høvling/ veiskraping.....	7
4.5. Oppsetting av brøytstikk	7
4.6. Bortkjøring av snø	7
4.6.1. Sone 6 Sentrum	8
5. Brøyting og strøing av containerplasser.....	8

1. Innledning

Oppdraget omfatter veier, gangveier/fortau, parkeringsplasser og renovasjonsplasser m.m. som beskrevet under den enkelte sone.

For sentrumssonen er arealet inntegnet på vedlagt kart. Veier og plasser er markert med blått, gangareal er markert med rødt og mulig snødeponi er markert med rosa.

Veibreddene varierer fra ca. 3,5 meter til ca. 6 meter. Gangveier/fortau er på ca. 1,2-3,0 meter. Det er leverandør sin plikt å undersøke klima- og værforhold for den enkelte sone ut fra beliggenhet osv.

2. Mål

Overordna mål for vinterdrift av veier, gangveier og øvrige kommunale arealer:

- Alle veier, gang- og sykkelveier, fortau og andre arealer skal være trygge å ferdes på for alle trafikanter.
- Vinterdriften skal utføres så økonomisk effektivt og rasjonelt som mulig uten at det går ut over framkommelighet eller trafikksikkerhet.
- Vinterdriften skal utføres mest mulig miljøvennlig:
 - Snø skal ikke dumpes i vassdrag
 - Ved anbudsutlysning skal det stilles krav til miljø og ved tildeling skal miljø vektlegges

3. Generelle bestemmelser

Brøyteentreprenørene sine priser på arbeidet skal omfatte alle arbeidsoperasjoner, mannskap, maskiner, materiell osv. Entreprenøren har også ansvar for nødvendig arbeidsvarsling og skilting.

Oppdragsgiveren tar forbehold om endringer i anbudsgrunnlaget, og står således fritt til å justere mengder etc. under kontraktsforhandlingene og i kontraktstida.

3.1. GPS-registering

Alle maskiner som utfører brøyting for Gol kommune skal være utstyrt med GPS-logging. Gol kommune skal til enhver tid ha «live» tilgang på GPS-loggingen slik at ansvarlig i kommunen kan se hvor brøyting/strøing blir utført. I tillegg til liva-data skal GPS-registeringen vise historiske data for når det sist ble utført brøyting eller strøing.

3.2. Miljø

Ved inngåelse av brøytekontrakter skal det stilles miljøkrav til utførende entreprenør. Kravene kan for eksempel omfatte krav til maskinpark og utslipp av klimagasser, forbud mot dumping av snø i vann og vassdrag, miljøsertifisering og avfallshåndtering. Listen er ikke uttømmende.

3.3. Lønns- og prisstigning

Anbudspriser justeres etter *Byggekostindeks for drift og vedlikehold av veier (vinterdrift av veier)*.

3.4. Lønns- og arbeidsvilkår

Gol kommune vil innta følgende bestemmelser om lønns- og arbeidsvilkår i kontrakten med entreprenør:

Leverandøren er ansvarlig for at egne ansatte, ansatte hos underleverandører (herunder innleide) som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten, har lønns- og arbeidsvilkår i henhold til:

- Forskrift om allmenngjort tariffavtale.
- Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter av 8. februar 2008 der denne kommer til anvendelse.

På områder som ikke er dekket av forskrift om allmenngjort tariffavtale, skal lønns- og arbeidsvilkårene være i henhold til landsomfattende tariffavtale for den aktuelle bransje. Med lønns- og arbeidsvilkår menes bestemmelser om minste arbeidstid, lønn, herunder overtidstillegg, skift- og turnustillegg og ulempetillegg, og dekning av utgifter til reise, kost og losji, i den grad slike bestemmelser følger av tariffavtalen.

Leverandøren plikter på forespørsel å dokumentere lønns- og arbeidsvilkårene for egne arbeidstakere, arbeidstakere hos eventuelle underleverandører (herunder innleide) som direkte medvirker til å oppfylle kontrakten. Opplysningene skal dokumenteres ved blant annet kopi av arbeidsavtale, lønsslipp, timelister og arbeidsgiverens bankutskrift. Dokumentasjonen skal være på personnivå og det skal fremgå hvem den gjelder.

3.5. Brudd på krav til gjennomføring/ kontraktvilkår

Dersom oppdragsgiver mener entreprenør misligholder vilkår i kontrakten skal oppdragsgiver varsle entreprenør om dette så snart som mulig. Varslet skal være grunnlagt. Dersom oppdragsgiver mener at entreprenør ikke leverer tjenesten til den kvalitet og i det omfang som tilbudsgrunnlaget tilsier, kan oppdragsgiver trekke inntil 20% av fakturabeløpet den aktuelle måneden.

Før det blir vurdert trekk i utbetaling, skal entreprenør ha anledning til å rette opp i de feil/mangler som er oppstått.

Dersom misligholdet er av slik karakter at oppdragsgiver finner det rett å bryte kontraktsforholdet, skal oppdraget kunne opphøre umiddelbart dersom oppdragsgiver finner at dette er den beste løsningen. Den generelle oppsigelsesfristen på 6 måneder gjelder da ikke.

Dersom partene ikke blir enige, kan oppdragsgiver og/eller entreprenør kreve at det blir oppnevnt en uhildet person som avgjør eventuelle tvistesaker.

3.6. Forholdet til privat eiendom

Veimyndigheten sin rett til å måke snø fra offentlig vei over på privat eiendom er regulert av paragraf 2 i naboloven. Der heter det at «*Ingen må ha, gjera eller setja i verk noko som urimeleg eller uturvande er til skade eller ulempe på granneeigedom.*» Naboloven setter dermed grensene for hva vegmyndighetene kan gjøre. Ulempene du som nabo til veien blir påført, kan i de fleste tilfeller ses på som et nødvendig onde for at vegen skal holdes kjørbare. Brøyting av snø fra kommunal veg over på naboeiendom er dermed ikke i strid med naboloven.

I perioder/vintre med stort snøfall vil tålegrensen for påførte ulemper etter naboloven kunne utvides, dvs. jo mer snø som kommer og må flyttes/fjernes fra veiområdet av hensyn til veitrafikken, trafiksikkerheten og fremkommeligheten, desto større ulempe må naboer til veien måtte tåle som følge av brøyting/fresing. Det forholdet at snø som kommer inn i hager eller innkjørsler ofte kan inneholde strøsand eller salt, ligger også innenfor tålegrensen etter naboloven.

Det blir også vist til den lovlighetsvurdering som er skissert i brev fra Statens vegvesen Vegdirektoratet til Statens vegvesen Oppland av 10. februar 1989. Her framgår det:

«Vegdirektoratet antar at en må anvende de samme rettslige prinsipper ved vurdering av ulemper ved snøbrøyting som for andre ulemper i forbindelse med vei. Ulemper som følge av normal snøbrøyting på offentlig vei, herunder snøopplag på private naboeiendommer, er gjennomgående forhold veiens oppsittere erstatningsfritt må finne seg i. Dette har vært praktisert over landet i alle år. Selv om forholdet fra tid til annen har vært påklaget, er en ikke kjent med at det har vært bestridt at det er lovlig adgang til å foreta snøbrøyting på denne måten. Resonnementet er blant annet at veiens naboer også har fordel av veien og at denne holdes oppe vinterstid, og det må av denne grunn kreves særskilte eller betydelige ulemper før ansvaret utløses fra veiholder. Nøyaktig hvor tålegrensen går kan være vanskelig å fastsette, men enkelte holdepunkter kan angis". I samme brev fremgår også: "sitat: At ulemper som følge av normalt vintervedlikehold må tåles uten erstatning, innebærer at det heller ikke utløser ansvar om snøen er sand- eller saltblandet.»

I tillegg vises til Samferdselsdepartementets brev av 9. desember 1969 til vegsjefen i Hordaland:

«Med enkelte unntak blir offentlige veier brøytet for snø. Dette medfører at snøen blir brøytet inn over private avkjørslar. Vanligvis strekker den offentlige veigrunnen seg ikke så langt at man unngår å brøyte snøen inn på de tilstøtende eiendommer. Dette er forhold som man må regne med ved avståelse av grunn til offentlige veiformål. Ved ekspropriasjon eller frivillig avtale om vederlaget for grunnavståelse forutsettes det tatt hensyn til ulemper som følge av dette. Er grunn avstått uten vederlag, må man gå ut fra at også ulempene ved forsvarlig snøbrøyting er godtatt dersom det ikke er tatt uttrykkelig forbehold på dette punkt».

3.7. Erstatninger for skader påført grunnet brøyting

All brøyting og rydding skal utføres på en slik måte at skader på offentlig eller privat eiendom ikke oppstår. Dersom det likevel skulle oppstå skader vil vedkommende entreprenør stilles ansvarlig for dette.

Entreprenøren må gjøre seg godt kjent i sin brøytesone og merke seg detaljer som kan være utslagsgivende for at det kan oppstå skader.

Ved brøyting nær bygninger må det vises hensyn slik at snøen ikke brøytes direkte på bygget. Det må også tas særlig hensyn til trafikkskilt og andre skilt slik at disse ikke blir skadet på noen måte.

I **sone 6 Sentrum** skal entreprenør sammen med kommunen gjennomføre befaringsbefaring etter endt sesong.

3.8. Hensyn til omgivelsene

Entreprenøren skal ved gjennomføringen av oppdraget utvise hensyn til omgivelsene slik at naboer, øvrige veifarende og andre berørte parter ikke sjeneres unødige.

Ved utførelse av arbeider i boligområder eller andre sensitive områder, må det legges spesielt vekt på å begrense ulempene for omgivelsene.

3.9. Krav til aktsomhet under utførelse av arbeidsoppgaver

Etter trafikkreglenes § 2 nr. 4 bokstav c, kan fører av kjøretøy som nyttes til veiarbeid eller liknende arbeid på eller ved vei når det er til vesentlig lette i tjenesten og det vises særlig aktsomhet, fravike

veitrafikklovens §§ 4-9 og de bestemmelser i trafikkreglene som er fastsatt i henhold til disse paragrafene.

Likevel skal slik fører alltid overholde reglene i vegtrafikklovens § 6 (fartsregler) og trafikkreglenes 13 (kjørefarten), samt bestemmelser om trafikklyssignal. Blinkende gult varsellys skal alltid benyttes ved brøyting, strøing, og snørydding, jfr. trafikkreglenes § 14 nr. 3 og kjøretøyforskriftene.

Veitrafikklovens § 3 skal alltid overholdes og kan ikke fravikes.

De som gjennomfører arbeid på kommunale veier skal ha gjennomført kurs 1 for arbeid på vei jf. håndbok N301.

3.10. Åpning/lukking av bommer og grunder

Entreprenøren er ansvarlig for at bommer og/eller grunder som må åpnes i forbindelse arbeidet umiddelbart etter ferdigstilling av brøyting/strøing/høvling lukkes forsvarlig.

3.11. Kapasitet, beredskap og maskiner

Entreprenør skal ha nødvendig utstyr for å utføre oppdraget i tråd med de krav som blir stilt til arbeidet. Dette innebærer også beredskap dersom deler av det faste brøyte- eller strøutstyret er ute av funksjon.

Entreprenør skal dokumentere nødvendige sertifiseringer av maskinparken. Samt dokumentere at det foreligger tilstrekkelig kapasitet til å ta på seg oppdraget innenfor de sonene det leveres anbud.

Utstyr som brukes til brøyting av fortau (belegningsstein) være slik at belegningssteinen ikke blir skadet.

I boligfelt skal det brøytes med snøfreser for å holde tilstrekkelig veibredde. Bruk av brøyteskjær eller plog tillates kun unntaksvis og etter avtale med kommunen.

4. Kjøreveier og plasser

4.1. Generelt

Vintervedlikeholdet består av snøbrøyting, strøing og veiskraping/høvling av veier og plasser.

Veier med tilhørende kjørearealer skal være framkommelig for kjøretøy som er normalt utstyrt for vinterkjøring.

Vinterdrift på kommunale veier i Gol er basert på at det er akseptabelt med snø- og isdekke hele eller deler av vinteren.

4.1.1. Sone 6 Sentrum

I sentrumssonen skal alt trafikkareal, dvs. gangveier/fortau, siktsoner, veibaner og parkeringsplasser brøytes, og så langt det lar seg gjøre ut fra praktiske hensyn holdes tilnærmet snø- og isfrie.

4.2. Brøyting

Snøbrøyting av kjøreveier og gangvei/fortau skal starte i hver enkelt sone ved **maksimalt 5 cm løssnø** og **maksimalt 3 cm kram snø**. Det skal også brøytes ved snødrev og ved overgang til mildvær og gjennomslag.

Alle veier og plasser skal være brøytet **innen kl. 07.00** etter snøfall om natta.

På søndager/helligdager skal alle veier og plasser være brøytet **innen kl. 09.00** etter snøfall om natta.

Entreprenør har plikt til å kontrollere snømengden og at brøyting blir startet når snømengden i hver sone tilsier det. Entreprenør skal se til at snøbrøytingen blir utført slik at vegbredden er maksimal. Det vil si at det skal brøytes i hele veiens bredde inkludert veiskulder. Også i tettsteder med fortau langs gater og veier, er det forutsatt at veiens eller gatens fulle bredde skal opprettholdes.

Målingen skal ta utgangspunkt i samla snømengde som blir målt i veiskulder på utsida av bilspor. Både for smal og for bred rydding kan skape problemer for trafikantene, spesielt om våren. Brøytes det for smalt, blir tilgjengelig kjøreareal for smalt, men det fører også til unødvendig mye smeltevann i kjørebane og med at snø og is hindrer vannavrenningen. Dersom det brøytes for langt ut, kan dette føre til trafikkfarlige situasjoner dersom en bilist kommer utenfor asfaltkanten med et hjul. Bruk av brøytetikk kan løse dette problemet (se punkt 3.7 Erstatninger for skader påført grunnet brøyting).

Oppdragsgiver kan kreve at entreprenør utfører brøyting utover dette dersom en finn det nødvendig, uten at dette gir rett til ekstra godtgjøring.

Snøbrøytingen omfatter også rydding av veikryss inklusivt siktsoner, snuplasser, blindveier og eventuelt buss/møtelommer. Ryddinga skal utføres samtidig med eller like etter snøbrøyting av veiene. Dette omfatter også opplasting og bortkjøring av snø der det er nødvendig, eller oppdragsgiver krever det.

I boligfelt skal det brøytes med snøfreser. Bruk av brøyteskjær eller plog tillates kun unntaksvis og etter avtale med kommunen.

4.2.1. Sone 6 Sentrum

I sone 6 Sentrum skal all snøbrøyting, opprydding, borttransportering og høvling være ferdig utført **innen kl. 07.00**. På lørdag skal arbeidet være ferdig utført **innen kl. 0800**, og søndager/helligdager **innen kl. 09.00**.

Entreprenør har ansvar for å holde sentrum ryddig til enhver tid. Av hensyn til myke trafikanter, kan det ved snøfall på dagtid avventes med brøyting av gangveier til en tid på døgnet der det er liten trafikk.

Entreprenør skal ta hensyn til ferdsel for myke trafikanter og sikre forsvarlig passasjer og forhold for bevegelsehemmede/rullestolbrukere. Der det finnes innebærer dette rydding av snø ved fotgjengeroverganger.

4.3. Strøing

Veier, plasser, fortau og gangveier skal strøs med strøgrus som på forhånd er godkjent av oppdragsgiver. Det skal strøs ved mildværs perioder, overgangsperioder med temperaturdifferanser, nedbørsperioder med regn og ellers når det er behov for strøing.

Veier, gangveier og andre arealer skal til enhver tid være strødd slik at det ikke er fare å ferdes for gående og kjørende. Ved mildvær om natta skal alle veier være ferdig strødd til kl. 0700. Entreprenøren må være spesielt oppmerksom på stoppsoner i kryss.

Oppdragsgiver minner spesielt om behovet for strøing av gangarealer. Det er entreprenøren sitt ansvar overfor tredjemann at dette blir utført, dersom det skulle oppstå tvistesaker med bakgrunn i nevnte forhold.

Sandstrøing kan utføres med spreder eller hånd der det er behov for det. Det skal i tillegg strøs slik at gående og rullestolbrukere kan ferdes trygt.

Leverandør skal selv holde lager for strøgrus.

4.4. Høvling/ veiskraping

Snø og issåler/isdekke i veiarealer inkl. parkeringsplasser skal høvles vekk slik at en unngår spordanning og tykk såle. Snø og is som legger seg inntil kantstein skal høvles vekk, samt veikanter. Det kan benyttes høvelskjær med glattstål, perforert stål, isriverskjær.

Maks tykkelse på snø og issåle er 5 cm. Issvuller skal fjernes før det kan oppstå fare for trafikantene.

Brøyting og oppussing etter hver høvling skal utføres innen 1 døgn.

Ekstra høvling/skraping kan ved enkelte tilfeller bli pålagt entreprenøren.

4.5. Oppsetting av brøytstikk

Utsetting av nødvendig brøytstikker skal utføres i god tid før første snøfall. Entreprenøren står for anskaffelse, oppsetting og vedlikehold av stikk for brøyting.

Brøytstikker skal:

- Angi ytterkant på vegbanen
- Vise brøyteareal
- Markere spesielle element (kantstein ol.)
- Være hjelpemiddel for entreprenør ved brøyting/snørydding
- Beskytte mot skade som følge av brøyting

Oppdragsgiver kan beordre utsetting av brøytstikk der oppdragsgiver finner det formålstjenlig.

Det skal ikke borres hull i kantstein for nedsetting av brøytstikk.

4.6. Bortkjøring av snø

Bortkjøring av snø fra plasser skal utføres så ofte det er nødvendig slik at det fastsatte brøyteareal blir opprettholdt og at siktforholdene for trafikantene også er tilfredsstillende. I veikryss skal det

ryddes slik at siktforholdene blir opprettholdt til enhver tid, bortkjøring av snø skal utføres etter behov, dette skal inkluderes i prisen.

Det kan legges snø i buffersoner mellom gangbane og kjørebane, men dette skal ikke være til hinder for siktforhold. Alle siktsoner i vegkryss og avkjøringer skal være intakte. Snø som ligg inntil kantstein (mellom vegbane/parkeringslommer etc. og fortau/buffersone) skal fjernes, slik at det viser klart skiller mellom disse to områdene. Snø og is i overgangssoner og passasjer skal ikke være til hinder for fotgjengere og rullestolbrukere.

Ved snørydding av større plasser og trafikkareal der snøen ikke kan legges opp utenom arealet, skal det kjøres bort etter hvert snøfall. Ved bortkjøring med lastebil eller traktortilhenger kan deponi i bla. Valdresvegen benyttes. Kommunen kan angi andre deponiplasser ved behov. Snødeponi skal godkjennes av Gol kommune før den tas i bruk.

4.6.1. Sone 6 Sentrum

I sentrumssonen er mulige lagringsplasser angitt på eget kart. Andre snølagringsplasser skal avklares med oppdragsgiver.

Ved bortkjøring med lastebil eller traktortilhenger kan deponi i Valdresvegen benyttes.

5. Brøyting og strøing av containerplasser

Brøyting og rydding av containerplasser skal utføres etter hvert snøfall og på en slik måte at tilkomst for publikum og renovatører til enhver tid blir opprettholdt.

Containerplasser skal være brøytet **innen kl. 07.00** etter snøfall om natta.

På søndager/helligdager skal alle plasser være brøytet **innen kl. 09.00** etter snøfall om natta.

Brøytingen av containerplassene omfatter også fjerning av snø oppå selve containerne og flytting av containere for fjerning av såle under og rundt container etter behov, jf. Vedlikeholds veileder fra Hallingdal Renovasjon (vedlegg til konkurransegrunnlaget).

Strøing skal utføres dersom friksjonsforholdene hindrer normalt vinterutrustede kjøretøy å komme frem. Det skal i tillegg strøs slik at gående kan ferdes trygt.

Strøing skal iverksettes etter en vurdering fra entreprenør eller på bestilling fra kommunen.

Ved mildvær om natta skal alle containerplasser være **ferdig strødd til kl. 0700**.